

Suomi vahvistaa turvallisuuutta ja vakautta

Keskustan ulko- ja
turvallisuuspoliittinen linjaus

Suomi vahvistaa turvallisuutta ja vakautta

Keskustan ulko- ja
turvallisuuspoliittinen linjaus
Marraskuu 2022

Keskustan
politiikkalinjaukset
2021-2023

Keskusta tiivistää ja priorisoi politiikkalinjauksistaan eduskuntavaaliohjelmansa tavoitteet. Ne sovitetaan talouden raameihin.

Sisältö

Suomi vahvistaa turvallisuutta ja vakautta.....	3
Keskustan ulko- ja turvallisuuspolitiikan tavoitteet.....	4
Keskustan puolustuspoliittiset tavoitteet	6
Keskustan ulko- ja turvallisuuspoliittinen linja.....	8
Lähtökohdat	8
Keskustan ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikan tavoitteet	8
Keskustan puolustuspolitiikka	10
Turvallisuuskehitys Suomen lähialueilla.....	12
Euroopan unioni ja Suomen turvallisuus	12
Pohjois-Atlantin puolustusliitto ja Suomen turvallisuus	13
Suurvallat ja Suomen turvallisuus.....	14
YK ja muu monenkeskinen yhteistyö	16
Keskustan kauppapoliittisia linjauksia.....	17
Yhdysvallat.....	18
Kiina	18
Kauppa ja ilmasto.....	19
Ihmiskeskeistä kehityspolitiikkaa	20
Ylisukupolvisuus ja perhe kehityspolitiikan keskiöön.....	20
Kehitysyhteistyö, humanitaarinen apu ja rauhantyö täydentävät toisiaan	21
Äärimmäisen köyhyyden poistaminen säilyy kehityspolitiikan painopisteenä	22
Afrikan taloudellinen, poliittinen ja ympäristöllinen merkitys korostuu	22

Pienen maan turvallisuus rakentuu taidosta ymmärtää maailman muutoksia sekä viisaudesta määrittää siinä oma johdonmukainen politiikkansa. Keskusta haluaa toiminnallaan taata Suomen ja suomalaisten turvallisuuden kaikissa olosuhteissa sekä edistää vakautta ja hyvinvointia kaikkialla maailmassa. Tärkein työkalu siihen on viisas ja ajassa elävä ulko- ja turvallisuuspolitiikka.

Keskustan ulko- ja turvallisuuspolitiikan tavoitteet

- Suomen tulee puolustaa monenkeskistä sopimuksiin perustuvaa järjestelmää.
- Keskusta tukee monenkeskistä yhteistyötä ja kansainvälistä oikeutta, joiden keskiössä ovat ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittaminen ja edistäminen.
- Keskusta tukee Suomen pyrkimyksiä WTO-järjestelmän uudistamiseksi ja globaalitalouden sääntöpohjaisuuden vahvistamiseksi.
- Keskusta kannattaa kansainvälisen kaupan esteiden purkamista ja EU:n kauppasopimusverkoston laajentamista.
- Keskusta haluaa Suomen vahvistavan taloudellisia ulkosuhteitaan.
- Nato-jäsenyys on Suomelle puolustuksellinen ratkaisu, joka vahvistaa maamme turvallisuutta ja kansainvälistä asemaa.
- Suomen tulee edistää ja tukea EU:n yhteisen ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikan syventämistä ja täysimääräistä käyttöönottoa. On myös pienen eurooppalaisen maan etu, että EU:lla olisi aitoa toiminta- ja sananvaltaa niissä suurvaltojen pöydissä, joissa tehdään globaaleja järjestelmiä koskevia päätöksiä.
- EU:n ja Naton yhteistyötä on syvennettävä euroatlanttisen alueen turvallisuuden vahvistamiseksi.
- Keskusta katsoo, että pohjoismaisuus, pohjoismainen yhteistyö ja arvot on tärkeä tekijä Suomen Nato-profilissa.
- Euroopan unionia on kehitettävä itenäisten valtioiden välisenä liittona.
- Suomen on syvennettävä arktista ja pohjoismaista yhteistyötä EU-politiikassa ja otettava vahva rooli EU:n arktisen politiikan vahvistamisessa.
- Suomi edistää arktisen politiikan tavoitteitaan uudistetulla arktisen politiikan strategialla, jossa huomioidaan ilmastonmuutos, alueen asukkaat ja heidän hyvinvointinsa, osaaminen, elinkeinot ja tutkimus sekä alueen infrastruktuuri ja logistiikka.
- Keskusta esittää Suomen YK-strategian päivittämistä.
- Keskusta tukee Suomen kampanjaa YK:n turvallisuusneuvoston vaihtuvaksi jäseneksi vuosiksi 2029–2030.

- Suomen energiaulkosuhteita länteen on edistettävä ja vahvistettava kahdenvälisesti, EU-tasolla ja globaalissa yhteistyössä energiaturvallisuuden edistämiseksi.
- Globaali terveysturvallisuus on nostettava ulko- ja turvallisuuspolitiikan pysyväälle asialistalle sekä monenvälisessä että kahdenvälisessä yhteistyössä.
- Keskusta kiinnittää erityistä huomiota naisten, nuorten ja tyttöjen oikeuksien ja osallisuuden turvaamiseen. Kestävä rauha rakentuu tasa-arvolle ja se rakennetaan ottamalla koko yhteiskunta mukaan.
- Keskusta tarkastelee kehityspolitiikassa erityisesti perheitä elämänkaarirajattelen pohjalta.
- Suomi tulee Pohjois-Atlantin puolustusliiton jäsenenä osaksi Naton ydinasepolitiikan pelotetta.
- Suomen on jatkettava aktiivista toimijuuttaan kansainvälisessä yhteisössä joukkotuhoaseiden leviämisen ehkäisemiseksi sekä asevalvonta- ja aserajoitussopimusten kunnioittamiseksi.
- Keskusta tukee Suomen ja Ruotsin tiivistyvää turvallisuuspoliittista yhteistyötä ja kaiken pohjoismaisen yhteistyön syventämistä eri kokoonpanoissa.
- Keskusta pitää tärkeänä, että Suomella ja Yhdysvalloilla on vahva, molemminpuolisiin etuihin nojaava ja vaikutusvaltaa luova yhteistyösuhde.
- Suomen Venäjä-suhde on perustavanlaatuisella tavalla muuttunut Venäjän aloitettua Ukrainassa hyökkäyssodan ja rikkoessa räikeästi kansainvälisen oikeutta, YK:n peruskirjaa ja Etyjin päätösasiakirjaa.
- Naapuruudesta johtuen Venäjään tarvitaan toimivat viranomais-suhteet mm. raja-, tulli-, palo-, pelastus- ja meriturvallisuuskysymyksissä.
- Suomi huomioi Kiina-politiikassa maan taloudelliset mahdollisuudet, turvallisuusnäkökulmat ja ihmisoikeudet.
- Keskusta haluaa pitää Suomen turvallisuuden kannalta strategisen omistajuuden kotimaisissa käsissä. Tämä koskee etenkin maanomistusta, luonnonvaroja, ruuantuotantoa ja energiahuoltoa.
- Suomen huoltovarmuusjärjestelmä on päivitettävä strategisella ja kokonaisvaltaisella linjauksella, jossa määritellään selkeästi Huoltovarmuuskeskukseen, ministeriöiden, viranomaisten ja sidosryhmien roolit sekä vastuut
- Huoltovarmuutta vahvistetaan toteuttamalla valtioneuvoston huoltovarmuusselonteon 2022 tavoitteet ja toimenpiteet. Suomen ja Euroopan on lisättävä omavaraisuuttaan.

Keskustan puolustuspoliittiset tavoitteet

- Keskustan mielestä yleinen asevelvollisuus, reserviläisiin pohjautuvat sodan ajan joukot ja koko maan puolustaminen on puolustuksen perusratkaisu.
- Suomen puolustuksen perusta on vahva kansallinen puolustus. Siitä on pidettävä kaikissa olosuhteissa huolta. Tästä ei Keskusta tingi.
- Pohjois-Atlantin puolustusliitto Naton jäsenenä Suomi on viidennen artiklan mukaisten turvatakuiden piirissä.
- Suomi liittyy Naton jäseneksi täysin oikeuksin ja velvollisuuksin.
- Keskusta suhtautuu avoimesti Naton tukikohdan perustamiseen Suomeen.
- Keskusta esittää Naton arktisen osaaamisen ja koulutuskeskuksen perustamista Suomeen.
- Keskusta kannattaa yleisen asevelvollisuuden lisäksi kaikkia koskevaa kansalaispalvelusvelvollisuutta.
- Puolustusvoimien suorituskykyä tulee kehittää ja ylläpitää ajanmukaisella tasolla siten, että se muodostaa riittävän uskottavan puolustuskyvyn kaikkia uhkatilanteita vastaan.
- Siviilipalvelusjärjestelmää on kehitettävä yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta tukevaan suuntaan.
- Suomen turvallisuutta on edelleen kehitettävä verkostoituneen puolustusmallin kautta, johon kytkeytyvät Nato-jäsenyys, EU:n turvallisuus- ja puolustuspolitiikka, Ruotsi-yhteistyö, pohjoismainen yhteistyö sekä kahdenväliset ja monenväliset yhteistyösopimukset.
- F-35 -hävittäjähankintapäätöksen jälkeen tulee huolehtia, että ase- ja huoltojärjestelmän asianmukainen taso saavutetaan.
- Maa-, meri- ja ilmavoimien materiaalihankintojen ajantasaisuus varmistetaan.
- Huoltovarmuutta on vahvistettava turvaamalla kotimaisen puolustusteollisuuden tuotannon edellytykset, luomalla toimivat ja luotettavat kauppasuhteet hankintoja varten ja rakentamalla Euroopan unionille oma huoltovarmuusjärjestelmä.
- Suomen on otettava aktiivinen rooli Naton huoltovarmuustoiminnassa sekä sotilaallisessa huoltovarmuudessa (Naton huoltovarmuusvirasto) että siviilisektorin toiminnassa.
- Keskusta kannattaa jatkossakin puolustuskykyä vahvistavien vapaaehtoisen maanpuolustustyön ja ampumaseurojen harrastustoiminnan jatkamista ja kehittämistä. Maanpuolustusjärjestöillä on keskeinen rooli reserviläisten kenttäkelpoisuuden ylläpitämisessä ja maanpuolustustahdon vahvistamisessa.
- Reserviläisten omaehtoinen harjoittelu on turvattava kattavalla ampumarataverkostolla. Metsästysharrastus tukee suomalaista kokonaisturvallisuutta. Aselainsäädännön byrokratiaa ei pidä kiristää.

- *Keskusta vastustaa EU:n valmistel- la olevaa asetusta, jossa lyijyhau- lien ja muiden lyijypitoisten am- musten myynti ja käyttö kiellettäi- siin metsäs- tyksessä sekä urheilu- ja muus- sa ulko- na tapahtuvassa ampumatoi- minnassa. Mahdollinen lyijy- kielto vaarantaisi vakavasti vapaaehtoisen maan- puolus- tustyön toimintaedellytykset.*
- *Suomen on vahvistettava no- pean toi- minnan valmiutta sekä kykyä vastata kyber- ja hybridiuhkiin.*

Keskustan ulko- ja turvallisuuspoliittinen linja

Lähtökohdat

Keskusta on koko olemassaolonsa ajan ollut Suomen itsenäisyyden ja kansanvaltaisen yhteiskuntajärjestelmän vankkumaton kannattaja ja edistäjä. Itsenäisyys, alueellinen koskemattomuus, Suomen kansainvälisen aseman vahvistaminen ja osallistuminen valtioiden väliseen yhteistyöhön aktiivisena toimijana ovat edelleen Keskustan ulko- ja turvallisuuspoliittisen linjan perusta.

Keskusta haluaa vahvistaa Suomen ja suomalaisten turvallisuutta ja hyvinvointia sekä edistää rauhaa, vakaita oloja ja hyvinvointia lähialueillaan ja kaikkialla maailmassa.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa on muuttanut perusteellisesti Suomen turvallisuusympäristöä ja horjuttanut vakautta ja rauhaa koko Euroopassa. Euroopan ja Venäjän suhde on muuttunut Venäjän hyökkäyksen ja etupiirivaatimusten seurauksena pitkäaikaisesti.

Turvallisuus- ja toimintaympäristön muutos edellytti Suomen hakeutumista Pohjois-Atlantin puolustusliitto Naton jäseneksi. Suomen Nato-jäsenyys vahvistaa maamme turvallisuutta ja kansainvälistä asemaa.

Keskustan ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikan tavoitteet

Suomen ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikan tärkein tehtävä on Suomen valtiollisen itsenäisyyden säilyttäminen ja sitä tukevana tavoitteena vakauden säilyttäminen Pohjolassa ja Itämeren alueella. Turvallisuuspolitiikassa painopisteet ovat alueellisen koskemattomuuden ja perusarvojen turvaaminen, kansalaisten turvallisuuden ja hyvinvoinnin varmistaminen ja edistäminen sekä yhteiskunnan toimivuuden ylläpitäminen.

Vakauden säilyttämisen kannalta Keskusta pitää tärkeänä, että Suomi jatkaa yleistä asevelvollisuutta ja harjoittaa aktiivista ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa, jonka kulmakivinä ovat hyvät pohjoismaiset naapurisuhteet, EU-jäsenyys ja EU:n yhteisen ulko-, turvallisuus- ja puolustuspoliittisen roolin vahvistaminen, ja monenkeskinen kansainvälinen yhteistyö sekä Pohjois-Atlantin puolustusliitto Naton jäsenyys.

Suomella on oltava erilaisten uhkien varalta oma uskottava puolustuskyky, jonka perustoina ovat yleinen asevelvollisuus, reserviläisiin pohjautuvat sodan ajan joukot, koko maan puolustaminen ja puolustusvoimien toimintakyvyn ajanmukaisena pitäminen.

Keskusta tarkastelee turvallisuutta laajan turvallisuuskäsityksen näkökulmasta. Keskeisenä tavoitteena on ylläpitää ja parantaa Suomen kriisinsietokykyä kokonaisturvallisuuden periaatteiden mukaisesti kaikissa olosuhteissa.

Keskusta pitää tärkeänä, että kansainvälisessä toiminnassa mukaan lukien kehitysavussa painotetaan rauhan rakentamista, eriarvoisuuden poistamista, tasa-arvoisuuden edistämistä ja ihmisoikeuksien puolustamista. Suomen ulko-, kaupp- ja kehityspolitiikassa pitää vastata ihmiskunnan suuriin uhkiin. Niitä ovat etenkin ilmastonmuutos ja sen mukanaan tuomat haasteet kuten sään ääri-ilmiöt, kuivuus, lajitojen uhanalaistuminen, köyhyys, ruoka-, vesi- ja energiapulan kysymykset, pandemioiden torjunta ja energiamurroksen haasteet. Ruokaturva – riittävän ravinnon turvaaminen kaikille – on nostettava Suomen kehityspolitiikan kärkitavoitteeksi ja samalla myös Suomen omaa ruokaturvaa kriisien varalta on kehitettävä.

Terveysturvallisuus on esimerkki jakamattomasta turvallisuudesta. Kukaan ei ole turvassa ennen kuin kaikki ovat turvassa. Tästä syystä terveysturvallisuuden hoitaminen globaalilla tasolla on ensisijaista ja tärkeää. Maailman terveysjärjestö WHO:n uudistaminen ja uuden kansainväliseen terveys sääntelyn rakentaminen on keskeistä terveysturvallisuuden ratkaisemiseksi ja ennaltaehkäisemiseksi.

Suomen energiaukosuhteita länteen on edistettävä ja vahvistettava kahdenvälisesti, EU-tasolla ja globaalissa yhteistyössä energiaturvallisuuden edistämiseksi.

Kuva: Adobe Stock

Suomen huoltovarmuusjärjestelmä on päivitettävä strategisella ja kokonaisvaltaisella linjauksella, jossa määritellään selkeästi Huoltovarmuuskeskuksen, ministeriöiden, viranomaisten ja sidosryhmien roolit sekä vastuut. Suomen huoltovarmuutta vahvistetaan toteuttamalla valtioneuvoston huoltovarmuusselonteon 2022 tavoitteet ja toimenpiteet.

Kansallisen varautumisen tason nostaminen on erittäin tärkeää. Huoltovarmuuden tulee olla kunnossa veden, energian, ruoan, lääkkeiden ja suojarusteiden osalta. Tuotteiden riittävästä varmuusvarastoinnista on huolehdittava.

Keskusta haluaa varmistaa, että ruoantuotantoon ja huoltovarmuuteen liittyvät kylvösiemenjalostus ja -tuotanto sekä kemianteollisuus kasvattavat kotimaista omistustaan sekä osaamistaan. On pidettävä huoli, että ruokaa voidaan tuottaa Suomessa turvallisesti ja puhtaasti, mikäli maailman ruoan ja kylvösiementuotanto ajautuisivat yhä suuremmissa määrissä muutamien suuryritysten omistukseen.

Keskustan puolustuspolitiikka

Puolustuspolitiikan tehtävänä on vastata Suomen sotilaallisen puolustuskyvyn kehittämisestä siten, että Suomi kykenee vastaamaan sotilaallisiin uhkiin ja puolustamaan koko maata. Suomen puolustuksen perusta on vahva kansallinen puolustus. 2020-luvun toimintaympäristössä Suomen puolustuskyvyn ylläpitäminen edellyttää nykyistä syvempää ja monipuolisempaa kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä. Turvallisuusuhkat tulee pyrkiä ennaltaehkäisemään ja niihin tulee varautua kokonaisturvallisuuden periaatteiden mukaisesti.

Suomen on varauduttava sotilaallisten uhkien torjumiseen ja ylläpidettävä tämän vuoksi kaikkia puolustusjärjestelmän suorituskykyalueita, niin puolustusvoimien tuottamalla sotilaallisella puolustuskyvyllä kuin rajavartiolaitoksen, tullilaitoksen ja poliisin toimintakyvyillä. Puolustuskyvyn ylläpidon ensisijaisena päämääränä tulee olla ennaltaehkäisevän kynnyksen muodostaminen maahamme kohdistuvalle sotilaallisen voiman käytölle ja sillä uhkaamiselle. Puolustuksellinen liittoutuminen tukee näitä tavoitteita.

Suomen Nato-jäsenyys vahvistaa maamme puolustuksen ennaltaehkäisevää vaikutusta.

Hornet-kaluston suorituskyky on korvattu täysimääräisesti. Hankintapäätöksen jälkeen tulee huolehtia, että ase- ja huoltojärjestelmän asianmukainen taso saavutetaan. Maa-, meri- ja ilmavoimien materiaalihankintojen ajantasaisuus varmistetaan.

Suomen täytyy säilyttää yleinen asevelvollisuus ja ylläpitää kansalaisten korkeaa maanpuolustustahtoa. Maanpuolustustahto säilyy korkealla, kun ihmiset kokevat Suomen puolustamisen arvoiseksi. Keskusta pitää jokaista suomalaista maanpuolustajana ja siksi pitää perusteltuna, että yleisen asevelvollisuuden lisäksi luotaisiin lainsäädännöllisesti kaikkia koskeva kansalaispalvelusvelvollisuus. Kansalaispalvelukseen osallistuvat koulutettaisiin esimerkiksi vaativiin ensiaputehtäviin, palokuntatoimintaan, öljyntorjuntaan, myrskyvahinkojen korjaamiseen, ruokahuoltoon, kadonneiden etsintään, meripelastukseen ja väestön hallintaan. Puolustusvoimien kutsunnat tulee ulottaa koskemaan koko ikäluokkaa, myös nuoria naisia.

Suomi tarvitsee vähintään 280 000 henkilön kertausharjoitetun reservin. Kertausharjoitusten vuosittaista määrää tulee kasvattaa vähintään 10 prosenttiin sijoitetuista reserviläisistä. Keskusta pitää vapaaehtoisten maanpuolustusjärjestöjen roolia tärkeänä ja kehittämisen arvoisena Suomen puolustuksessa, maanpuolustuskoulutuksessa ja maanpuolustustahdon vaalijana. Esimerkiksi ampumaharrastus on omiaan ylläpitämään sotilaallisia taitoja ja valmiuksia.

Kumppanuus Naton kanssa mahdollisti puolustusvoimien kehittämisen Nato-standardien mukaisesti. Pitkän Nato-kumppanuuden ja yhteistyön ansiosta Suomi täyttää Naton puolustuspoliittiset ja sotilaalliset jäsenkriteerit. Suomen puolustus yhteensovitetaan osaksi Naton yhteistä puolustus suunnittelua ja puolustusta.

Kuva: Adobe Stock

Suomen on vahvistettava nopean toiminnan valmiutta sekä kykyä vastata kyber- ja hybridiuhkiin. Puolustusvoimilla on oltava kaikissa olosuhteissa kyky vastata Suomen sotilaallisesta kyberpuolustuksesta osana kansallista kyberturvallisuutta. Suomen kyberturvallisuutta on kehitettävä kokonaisvaltaisesti ja strategisesti tiiviissä viranomaisyhteistyössä siten, että kybertoiminnassa on poikkihallinnollisesti ajantasainen, yhtenäinen ja selkeä tilannekuva sekä johdettu toimintalinja.

Suomen Nato-jäsenyys vahvistaa edelleen maamme kykyä torjua kyber- ja hybridiuhkia.

Keskusta kannattaa Suomen osallistumista EU:n jäsenmaana kansainväliseen rauhanturvaamiseen, kriisinhallintaan ja harjoituksiin. YK-jäsenmaan veloitteiden täyttämisen lisäksi tämä toiminta mahdollistaa Suomen sotilaallisten kykyjen kehittämistä. Kansainväliseen toimintaan osallistuminen edistää Suomen kykyä suorittaa materiaalihankintoja, harjoitus- ja koulutustoimintaa sekä asevalvontatoimia, joiden lisäksi tavoitteena on kokemuksen kerääminen ja tutkimustoiminnan sekä kahdenvälisen yhteistoiminnan kehittäminen.

Turvallisuuskehitys Suomen lähialueilla

Turvallisuuspoliittinen tilanne Suomen lähialueilla on jännitteinen ja vaikeasti ennakoitava. Suomeen ei kohdistu välittömiä sotilaallisia turvallisuusuhkia. Pohjoismaissa ja Baltiassa on reagoitu turvallisuusympäristön muutoksiin parantamalla valmiutta ja puolustusvoimien suorituskykyä. Ruotsissa asevoimien kehittämisen painopiste on palautunut kriisinhallinnasta oman alueen puolustamiseen.

Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyydet vahvistavat vakautta ja turvallisuutta Itämeren alueella ja Pohjois-Euroopassa.

Arktisen alueen strateginen merkitys kasvaa. Keskusta esittää Naton arktisen osaamisen ja koulutuskeskuksen perustamista Suomeen. Suomen on vaikutettava siihen, että arktisen alueen vakaus ja turvallisuus vahvistuvat.

Suomen on syvennettävä arktista ja pohjoismaista yhteistyötä myös EU-politiikassa ja otettava vahva rooli EU:n arktisen politiikan vahvistamisessa.

Suomi edistää arktisen politiikan tavoitteitaan uudistetulla arktisen politiikan strategialla, jossa huomioidaan ilmastomuutos, alueen asukkaat ja heidän hyvinvointinsa, osaaminen, elinkeinot ja tutkimus sekä alueen infrastruktuuri ja logistiikka.

Euroopan unioni ja Suomen turvallisuus

Euroopan unioni on keskeinen Suomen turvallisuuden peruspilari yhdessä oman ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikkamme ja pohjoismaisen turvallisuusyhteistyön kanssa.

EU:n luonne ulko-, turvallisuus- ja puolustuspoliittisena toimijana on vahvistunut. Suomen asema on sitä turvatumpi, mitä yhtenäisempi ja vahvempi toimija EU on.

EU:n ja Naton yhteistyötä on syvennettävä euroatlanttisen alueen turvallisuuden vahvistamiseksi.

Keskusta näkee Euroopan unionin arvo-, turvallisuus- ja vakausyhteisönä, jonka

jäsenmaiden yhteen kootut resurssit, taloudellinen painoarvo, toimintakyky, yhtenäisyys ja jäsenvaltioiden sitoutuminen yhteisiin arvoihin ratkaisevat sen mahdollisuudet olla vaikutusvaltainen kansainvälinen toimija. Euroopan unionin tulee huolehtia nykyistä vahvemmin taloudellisesta turvallisuudesta ja talouden pitämisestä omissa käsissä.

Keskusta katsoo, että EU:n perustamis- sopimukseen sisältyvät yhteisvastuulauseke ja keskinäistä avunantoa koskeva velvoite vahvistavat unionin luonnetta turvallisuusyhteisönä. Keskusta haluaa, että keskinäistä avunantoa koskevan velvoitteen täytäntöönpanon edellytyksiä vahvistetaan.

Keskusta tukee Suomen ja Ruotsin tiivistyvää turvallisuuspoliittista yhteistyötä. Puolustusyhteistyön syventämiselle Ruotsin kanssa ei aseteta ennalta määriteltyjä rajoitteita. Myös Suomen ja Norjan kahdenvälistä puolustusyhteistyötä tulee kehittää samoin kuin Suomen, Ruotsin ja Norjan kolmenvälistä yhteistyötä.

Kaikkien Pohjoismaiden jäsenyys Natossa tuo uusia mahdollisuuksia syventää pohjoismaista puolustusyhteistyötä NORDEFCO:n puitteissa. Pohjoismaisen puolustusyhteistyön syventämisellä lisätään vakautta Pohjois-Euroopassa, Itämeren alueella ja arktisella alueella. Turvallisuuspoliittinen yhteistyö täydentää ja syventää laajaa pohjoismaista yhteistyötä.

Brexitin myötä Iso-Britannia ei ole enää mukana EU:n sotilaallisten rakenteiden kehittämisessä, mikä korostaa Suomen oman riittävän uskottavan puolustuskyvyn ylläpitämisen tärkeyttä, kahdenkeskisen yhteistyön kehittämistä Iso-Britannian kanssa ja Suomen vahvaa sitoutumista Iso-Britannian johtamaan JEF-yhteistyöhön.

Pohjois-Atlantin puolustusliitto ja Suomen turvallisuus

Suomen Nato-suhde on ollut tiivis. Olemme toteuttaneet laajaa ja kehittyvää kumppanuutta liittokunnan kanssa. Yhdessä Ruotsin kanssa olemme olleet Pohjois-Atlantin puolustusliiton edistynyt kumppani.

Suomi on osallistunut Nato-harjoituksiin Suomessa ja ulkomailla sekä osallistunut Nato-johtoisin kriisinhallintaoperaatioihin.

Kumppanimaalla ja jäsenyydellä on kuitenkin selkeä ero. Kumppanima ei ole Naton kollektiivisen puolustuksen piirissä.

Nato-jäsenyyden myötä Suomi on osa Naton yhteistä puolustusta ja viidennen artiklan mukaisten turvatukuiden piirissä.

Suomi liittyy Naton jäseneksi täysimääräisin oikeuksin ja velvollisuuksin. Suomalaiselle Nato-jäsenyys on puolustuksellinen ratkaisu. Olemme valmiita puolustamaan koko liittokuntaa ja liittokunta on valmis puolustamaan Suomea. Keskusta suhtautuu avoimesti Naton tukikohdan perustamiseen Suomeen.

Suomen Nato-profilin tulee rakentua olemassa oleville vahuuksillemme, kuten pohjoisten olosuhteiden tuntemiselle sekä kyber- ja hybridiuhkien torjumisen osaamiselle.

Keskusta katsoo, että pohjoismaisuus, pohjoismaiset arvot ja pohjoismainen yhteistyö ovat tärkeitä tekijöitä Suomen Nato-profilissa.

Keskusta painottaa, että Suomen on otettava aktiivinen rooli Naton huoltovarmuustoiminnassa sekä sotilaallisessa huoltovarmuudessa (Naton huoltovarmuusvirasto) että siviilisektorin toiminnassa.

Suomi tulee Pohjois-Atlantin puolustusliiton jäsenenä osaksi Naton ydinasepolitiikan pelotetta.

Suomen on jatkettava aktiivista toimijuuttaan kansainvälisessä yhteisössä joukkotuhousoseiden leviämisen ehkäisemiseksi sekä asevalvonta- ja aserajoitussopimusten kunnioittamiseksi.

Suurvallat ja Suomen turvallisuus

Suomen tulee tehdä yhteistyötä kaikkien maiden ja erityisesti johtavien suurvaltojen kanssa sekä suoraan että EU:n kautta vaikuttaen kaikissa kysymyksissä, jotka se länsimaisena demokratiana voi hyväksyä. Suomi tulee toimia sillanrakentajana suurvaltojen välisissä suhteissa ja edistää suurvaltojen välistä dialogia.

Suomi teki Nato-ratkaisunsa omista lähtökohdistaan. Keskusta on tietoinen jäsenyyden antamista oikeuksista mutta myös velvoitteista, ja siitä, että jäsenyys muuttaa sekä Suomen asemaa että lähi-alueen turvallisuuspoliittista asetelmaa.

Keskusta pitää tärkeänä, että Suomella ja Yhdysvalloilla on vahva, molemminpuolisiin etuihin nojaava ja vaikutusvaltaa luova yhteistyösuhde. Suomen ja Yhdysvaltojen laaja-alainen yhteistyö pitää sisällään ulko- ja turvallisuuspolitiikan kysymykset, kaupan, palvelut ja investoinnit, tutkimuksen, teknologian ja innovaatiot, opiskelijavaihdon, luovan talouden ja kulttuurin.

Suomen on edelleen syvennettävä yhteistyötä Yhdysvaltain osavaltioihin erityisesti biotalouden, energian ja ympäristöteknologian aloilla.

Euroopan unionin ja Yhdysvaltojen yhteistyön tiivistäminen on tärkeää globaaleihin haasteisiin vastaamiseksi.

Yhteistyötä on tiivistettävä erityisesti turvallisuus-, kauppa-, ilmasto- ja teknologiakysymyksissä.

Suomen on noudatettava Kiinan suhteen johdonmukaista politiikkaa, joka lähtee kansallisista intresseistä ja omista arvoistamme. Tärkeämpää kuin korkea profiili julkisuudessa ovat todellinen dialogi ja tulokset. Suomi huomioi Kiina-politiikassa maan taloudelliset mahdollisuudet, turvallisuusnäkökulmat ja ihmisoikeudet.

Kahdenvälisten suhteiden ohella tärkeää on vaikuttaa EU:n Kiina-politiikan sisältöön ja toimia yhteisesti sovitun politiikan tukena. Kiina on EU:lle yhtä aikaa yhteistyö- ja neuvottelukumppani, strateginen kilpailija että järjestelmätason haastaja. Kaikki nämä näkökulmat on otettava tasapainoisesti huomioon EU:n Kiina-politiikassa.

Sen, miten suhtaudumme ulkovaltojen toimintaan omalla maaperälläämme, on oltava johdonmukaista ja Suomen tarpeet huomioivaa. Meidän tulee tunnistaa kansallisen turvallisuuden kysymykset aiempaa paremmin myös kaupallisissa ja teknisissä asioissa.

Suomen Venäjä-suhde on perustavanlaatuisella tavalla muuttunut Venäjän aloitettua Ukrainassa hyökkäyssodan ja rikkoessa räikeästi kansainvälisen oikeutta, YK:n peruskirjaa ja Etyjin päätösasiakirjaa.

Naapuruudesta johtuen Venäjään tarvitaan toimivat viranomaissuhteet muun muassa raja-, tulli-, palo-, pelastus- ja meriturvallisuuskysymyksissä.

Suomelle EU:n Venäjä-politiikan yhtenäisyys ja johdonmukaisuus on keskeistä.

Suomi hallinnoi osaltaan EU:n ja Venäjän pisintä yhtenäistä maarajaa, huolehtii rajaturvallisuudesta ja liikenteen sujuvuudesta.

Venäjän rajan läheiset alueet ovat joutuneet ottamaan Suomessa vastaan kovimmat iskut ja seuraukset Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainaan. Elinvoimainen itäinen Suomi ja viisas aluepolitiikka ovat tärkeä osa Suomen turvallisuuspolitiikkaa.

Arktinen alue on esimerkki yhteistyökohteesta, jossa Suomi, Yhdysvallat ja Venäjä voivat tehdä rakentavaa yhteistyötä muun muassa ympäristön tilan parantamiseksi.

Suomen on kyettävä jatkuvasti arvioimaan tarkkaan Venäjän sisä- ja ulkopoliittista kehitystä. Tämä edellyttää syvällisen Venäjä-tuntemuksen kehittämistä.

Suurvaltojen väliset kiistat ja kilpailu voivat ulottaa vaikutuksensa myös Suomeen. Suomen on varauduttava nykyistä paremmin esimerkiksi taloussaartojen ja pakotteiden meihin ulottuviin vaikutuksiin. Sama koskee kyber- ja hybridioperaatioita.

YK ja muu monenkeskinen yhteistyö

Keskusta tukee monenkeskisen yhteistyön, kansainvälisen oikeuden ja ihmisoikeuksien vahvistamista. Monenkeskisen sääntöpohjaisen järjestelmän heikentyminen edellyttää demokratioilta aktiivista, johdonmukaista ja tiivistyvää kumppanuutta YK-järjestelmän toimintakyvyn ja kansainvälisen oikeuden vahvistamiseksi.

YK:n toimintakyky on avainroolissa globaalin tasapainoisen kehityksen, rauhan ja turvallisuuden vahvistamisessa. Suomen YK-linja ja toiminnan tavoitteet on Keskustan mielestä syytä määritellä kokonaisvaltaisesti YK-strategiassa, joka kattaisi valtioiden, yritysten ja kansalaisyhteiskunnan vastuun taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävä kehityksen edistämisessä. Keskusta tukee Suomen kampanjaa YK:n turvallisuusneuvoston vaihtuvaksi jäseneksi vuosiksi 2029–2030.

Suurvaltojen väliset jännitteet ja kilpailu ovat johtaneet monenkeskisen järjestelmän heikentymiseen ja kansainvälisistä sopimuksista irtautumiseen, mikä heikentää turvallisuutta, lisää epävakautta ja vaikeuttaa pienten valtioiden vaikutus- ja toimintamahdollisuuksia.

Vuonna 2020 levinnyt Covid-19-pandemia ja sen vuoksi tehdyt rajoitustoimenpiteet lisäsivät vastakkainasettelua ja vahvistivat käynnissä olevia kehityskulkuja. Ne liittyvät sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestelmän heikentymiseen, nationalismiin ja kansallisvaltioiden roolin korostumiseen, suurvaltakilpailun kiristymiseen, voimapolitiikkaan, kansalaisten perusoikeuksien rajoittamiseen ja globalisaation murrukseen.

Kehitysyhteistyön merkitys, laatu ja tuloksellisuus korostuvat maailmassa, jossa erilaisten kriisien kärsijöiksi joutuvat etenkin vähiten kehittyneet maat ja niiden heikoimmassa asemassa olevat kansalaiset. Eskaloituvilla kriiseillä on globaaleja seurauksia.

Keskustan kauppapoliittisia linjauksia

Yhteisiin sääntöihin perustuva monenkeskinen kauppajärjestelmä on pienen vientivetoisen kansantalouden etu. Sääntöpohjainen avoin ja vapaa kauppa sekä toimivat EU:n sisämarkkinat ovat edellytyksiä Suomen talouden kasvulle ja hyvinvoinnille.

Kasvava protektionismi on merkittävä uhka talouden elpymiselle etenkin koronakriisin jälkeen. Erilaisten kaupan esteiden lisääntyminen heijastuu negatiivisesti talouteen ja työpaikkoihin. Keskusta kannattaa avoimen ja sääntöpohjaisen kansainvälisen kauppajärjestelmän edistämistä ja sovittujen sitoumusten tehokasta täytäntöönpanoa.

Maailman kauppajärjestö WTO antaa kansainväliselle kaupankäynnille sääntöpohjan ja on tärkeä työkalu avoimen maailmankaupan edistäjänä. Suomen tulee osana EU:ta toimia aktiivisesti WTO:n toimintaedellytysten parantamiseksi ja toimintakyvyn palauttamiseksi. Keskusta tukee EU:n harjoittamaa, kaupan esteiden ja yritysten toiminnan tasapuolisuuden takaavaa kauppapolitiikkaa, jonka sisältöön Suomen on aktiivisesti vaikutettava. Monikansallisten sopimusten ohella kauppa voidaan tarvittaessa avata myös rajoitetummin alueellisilla ja kahdenvälisillä sopimuksilla.

Keskusta korostaa EU:n yhteisen kauppapolitiikan merkitystä. EU:n kauppapolitiikalla on pyrittävä edistämään avointa ja oikeudenmukaista kauppa sekä luomaan tasapuoliset toimintaedellytykset vientimarkkinoilla toimiville EU-alueen yrityksille.

Keskusta tukee EU:n kahdenvälisen kauppasopimusverkoston laajentamista. Suomen kaltaiselle pienelle ja avoimelle vientivetoiselle taloudelle vapaakaupan ja uusien kauppasopimusten hyödyt ovat kiistattomat. Vapaakauppasopimusten avulla voidaan tehokkaasti laskea kahdenvälisen kaupan kustannuksia ja avata uusia markkinoita erityisesti pienille ja keskisuurille vientiyrityksille. Yhdessä sovitut pelisäännöt myös oleellisesti parantavat liiketoimintaympäristön vakautta ja ennakoitavuutta.

Keskusta korostaa, että solmittavissa kauppasopimuksissa on varmistettava elintarvikkeiden, tavaroiden ja palvelujen korkeat standardit. Ympäristö- ja muiden normien tiukempaan sääntelyyn on aina oltava mahdollisuus. EU:n ja Suomen kannalta herkissä maataloustuotteissa tulee säilyttää tuontikiintiöt.

EU:n yhteinen kauppapolitiikka pohjautuu eurooppalaiseen periaatteisiin ja arvoihin. Sopimuksiin sisältyvillä velvoitteilla voi osaltaan edistää ihmisoikeuksien, ympäristötavoitteiden ja sosiaalisten oikeuksien toteutumista kumppanimaissa. Keskusta ei kannata sopimusten välineistämistä liiaksi kauppapolitiikan ulkopuolisilla tavoitteilla. Riskinä on jo nykyisellään pitkien ja raskaiden neuvotteluiden vaikeutuminen entisestään tai kaatuminen kokonaan ilman sopimuksen mukanaan tuomia myönteisiä saavutuksia.

Yhdysvallat

Bidenin hallinnon tavoitteena on monenkeskisen yhteistyön vahvistaminen ja Yhdysvaltojen palauttaminen takaisin kansainväliseen järjestelmään. Keskusta suhtautuu myönteisesti Yhdysvaltojen vahvempaan rooliin esimerkiksi Maailman kauppajärjestö WTO:n uudistamisessa.

Suurta muutosta Yhdysvaltain kauppapoliittiseen linjaan ei kuitenkaan ole odotettavissa. Etenkin Yhdysvaltojen ja Kiinan kauppasuhteita viime vuosina leimanneet jännitteet ovat tulleet jäädäkseen. Koronakriisin jälkeen paine teknologisen omavaraisuuden kasvattamiseen ja työpaikkojen sekä tuotantoketjujen palauttamiseksi kotimaahan kasvaa entisestään.

EU:lla ja Yhdysvalloilla on yhteneväisiä tavoitteita Kiinan kauppaa vääristäviin toimiin vastaamisessa. Samalla EU:n tulee huolehtia omasta strategisesta liikku-matilastaan. Tulevan vuosikymmenen keskeinen kauppapoliittinen kysymys on, miten EU asemoituu Kiinan ja Yhdysvaltojen välisessä suurvaltakamppailussa. Keskusta kannattaa yksipuolisten toimien sijaan yhteistyön rakentamista molempiin suuntiin. EU:n tulee välttää tilannetta, jossa joutuisimme pakotetun joko tai -vallan eteen.

Transatlanttisissa suhteissa tulee ylläpitää mahdollisuutta kauppasopimusneuvotteluiden uudelleenkäynnistämiseen.

Kiina

Kiina on nousemassa Yhdysvaltojen ohitse maailman suurimmaksi kansantaloudeksi 2020-luvun loppuun mennessä. Keskusta pitää Kiinan kauppaa ja investointeja tärkeinä koko EU-alueen taloudelle ja elpymiselle. Samaan aikaan on tunnistettava Kiina-suhteisiin liittyvät kipupisteet. EU:n strategista autonomiaa suhteessa Kiinaan on vahvistettava.

Kiina suojaa valtionyhtiöitään globaalilta kilpailulta avokätisillä valtiontuilla. Puutteen markkinoiden avoimuudessa, muut kaupan esteet sekä yleiset liiketoimintaympäristön ongelmat aiheuttavat kasvavia kaupan vääristymiä. Epäsuhtainen kilpailuasetelma EU- ja kiinalaisyriyten välillä on krooninen ongelma, jota koronakriisi on entisestään pahentanut. Yhtä lailla EU:n on kauppasuhteissaan huomioitava Kiinan ihmisoikeusongelmat.

EU:n ja Kiinan välinen investointisopimus ei ole ongelmaton, mutta tarpeellinen askel kohti reilun kilpailun ja vastavuoroisuuden parempaa toteutumista. Sopimus antaa toteutuessaan myös suomalaisyrityksille vahvemman oikeudellisen suojan Kiinan markkinoilla toimiessaan. Edellytyksenä on toimeenpanon tarkka seuranta ja sopimusrikkomuksiin puuttuminen.

Samaan aikaan paine oman tuotannon suojelemiseen ulkomaiselta kilpailulta on kasvanut myös EU:n sisällä. Britannian EU-eron jälkeen Suomen ja muiden samanmielisten maiden on yhä voimakkaammin puolustettava unionin kauppapolitiikan periaatteita sekä sisämarkkinoiden pelisääntöjä. Esimerkiksi Kiinan kauppaa vääristäviin toimiin on syytä vastata EU:n omaa teollisuus- ja kilpailupolitiikkaa rapauttamatta.

Kauppa ja ilmasto

Erityisesti ilmastokysymykset kytkeytyvät yhä tiiviimmin kauppapolitiikkaan. EU:n kauppapolitiikan pääasiallinen tavoite tulee jatkossakin olla sääntöpohjaisen vapaakaupan edistäminen sekä protektionismin torjuminen. Yhteistä kauppapolitiikkaa sekä Maailman kauppajärjestö WTO:n sääntöjä kehittämällä voidaan samalla tukea kansainvälisten ilmastotavoitteiden saavuttamista.

EU:n uusimmat vapaakauppasopimukset sisältävät erilliset kestävästä kehityksestä käsittelevät luvut ja velvoitteet Pariisin ilmastositoumuksen noudattamisesta. Ilmastotavoitteiden kannalta keskeistä onkin kiinnittää huomiota kauppasopimuksiin, jo nykyisellään kirjattujen velvoitteiden tehokkaampaan toimeenpääntöön ja seurantaan.

EU:n on varmistettava eurooppalaisten yritysten kilpailukyky ja tasapuoliset toimintaedellytykset. Yhtenä keinona tasavertaisuuden parantamiseksi komissio on ehdottanut hiilitullin käyttöönottoa EU:n ulkorajoille. Keskusta jakaa tavoitteen ilmastotehokkaasta teollisuudesta ja EU-yritysten kilpailukykyyn turvaamisesta, mutta edellyttää, että hiilivuotoa hillitään ensisijaisesti globaalien sääntelyjen eikä protektionismin kautta. Suomen tulee kehittää ja vahvistaa EU:n yhteistä kauppapolitiikkaa ympäristöllisesti kestäväällä ja kilpailukykykymme turvaavalla tavalla. Mikäli hiilitulleihin päädytään, tulisi ne toteuttaa Maailman kauppajärjestö WTO:n sääntöjen puitteissa.

Ihmiskeskeistä kehityspolitiikkaa

Maailma muuttuu tasa-arvoisemmaksi konkreettisten toimien kautta. Keskusta lähestyy kehityspoliittisia kysymyksiä pragmaattisesti diplomatian ja kumppanuuksien kautta, demokratiasta ja ihmisoikeuksista tinkimättä.

Kehittyvien maiden asemaa vahvistaessa demokratia, rauha ja ihmisoikeudet ovat keskiössä. Kansainvälisen yhteisön jatkuva sitoutuminen Agenda2030-tavoitteisiin on tärkeää, sillä matkaa tavoitteiden toteutumiseen on vielä runsaasti.

Keskusta on sitoutunut kansainväliseen yhteistyöhön globaalien haasteiden ratkaisemiseksi ja katsoo, että niiden ratkaiseminen parantaa myös Suomen omaa turvallisuutta ja hyvinvointia.

Julkisen rahoituksen lisäksi kehitysyhteistyö vaatii yksityisiä investointeja sekä vaikuttavaa sijoittamista ja lainoitus- ta. Kehittyvien maiden omaa talouden vahvistamiskykyä on välttämätön tukea. Tässä Suomi voi tarjota osaamistaan etenkin maatalous- ja metsityskysymyksissä, koulutuksessa ja puhtaan teknologian ratkaisuisissa.

Ylisukupolvisuus ja perhe kehityspolitiikan keskiöön

Keskustan tavoitteet tiiviisti:

Kaikilla on oikeus perustaa omanlaisensa perhe.

Koulutuksen on oltava kaikkien saatavilla taustaan katsomatta.

Hyvä vanhuus on jokaisen ihmisoikeus.

Perhe on maailman tärkein yksikkö myös globaalisti. Keskusta tarkastelee kehityspolitiikassa erityisesti perheitä elämäkaarajattelun pohjalta. Oikeus hyvään elämään syntymästä vanhuuteen saakka on ihmisoikeus.

Jokaisella on oltava mahdollisuus päättää omasta kehosta ja oikeus valita oma kumppani. Perhe on voitava perustaa ilman pakkoa ja vailla syrjintää, häirintää tai väkivaltaa. Yksilön oikeuksia kunnioittavat tuki- ja terveyspalvelut raskauteen, synnytykseen ja äitiyteen on oltava kaikkien perheiden saatavilla. Elämän on voitava alkaa turvallisesti.

Lapsella on oikeus olla lapsi, syntyi hän minne päin maailmaa tahansa. Lapsilla ja nuorilla on oikeus koulunkäyntiin varallisuuteen, asuinpaikkaan tai muuhun taus-

taan katsomatta. Koulunkäynnin esteenä ei saa olla esimerkiksi se, ettei perheellä ole varaa terveystieteisiin. Siksi esimerkiksi tyttöjen ja naisten erityistarpeet on otettava kehitysyhteistyössä huomioon.

Vanhukset ovat kehitysyhteistyössä erityisen näkymätön ihmisryhmä. Väestön ikääntymiseen on kuitenkin välttämätöntä vastata, sillä maailmassa arvioidaan olevan yli 2 miljardia yli 60-vuotiasta vuoteen 2050 mennessä. Haasteellisen elämän eläneistä, monin eri tavoin kaltoinkohdelluista ja rikkinäisistä lapsista ja nuorista ei tule ehjiä ja hyvinvoivia vanhuksia. Keskusta katsoo, että hyvän vanhuuden mahdollistaminen ihmisille tulee olla myös kansainvälisen yhteisön tavoitteena. Kunniallinen, hyvinvoiva ja turvallinen vanhuus on taattava ihmisille niin kehittyvissä kuin kehittyneissä maissa.

Maailman pitää jatkua myös yli sukupolvien. Siksi elämää on tarkasteltava synty-mää ja kuolemaakin pidemmälle. Ilmas-tonmuutokseen ja tulevien sukupolvien hyvään elämään on välttämätöntä vaikuttaa myös kehitysyhteistyössä. Lisäksi korona on aiheuttanut merkittävää takapakkia monille kehittyville maille. Kan-

sainvälisen yhteisön on toisaalta kyettävä kriittisesti tarkastelemaan, millä kantimilla aiemmin saavutettu kehitys oli, toisaalta jatkamaan työtä kehityksen jatkumiseksi myös pandemian jälkeen.

Kehitysyhteistyö, humanitaarinen apu ja rauhantyö täydentävät toisiaan

Kehitysyhteistyö, humanitaarinen apu ja rauhantyö on toteutettava entistä lähempänä toisiaan. Johdonmukainen ja toisiaan täydentävä yhteistyö johtaa tarkoituksenmukaisempaan toimintaan sekä parempiin tuloksiin ihmisten tarpeiden, kestävän rauhan ja ihmisoikeuksien näkökulmasta.

Keskusta huomioi myös, että monille kriisi ei ole poikkeustila. Miljoonat ihmiset elävät kriisien ja konfliktien keskellä koko elämänsä. Siksi konflikteissakin on huolehdittava lasten ja nuorten koulutuksesta ja terveydestä.

Äärimmäisen köyhyyden poistaminen säilyy kehityspolitiikan painopisteenä

Vaikka kehityspolitiikallakin on moniulotteinen tehtävä ja tavoitteenasettelu, köyhyys ja sen ongelmien lieventäminen tai poistaminen pitkällä aikavälillä, säilyy keskeisenä. Köyhyyttä lieventävään kehityspolitiikkaan kuuluu lukuisia toimialoja ja tehtäväkenttiä aina lasten ja nuorten koulutuksesta terveydenhoitoon ja hyvään hallintoon.

Keskusta on aina korostanut myös ruokaturvan ylläpitämistä ja alkutuotannon kehittämistä. Afrikan köyhien maiden ruokaturvan parantaminen tulee olla yksi Suomen Afrikka-strategian painopisteistä. Tätä tehtävää varten on Suomessa syytä koota riittävä ruokaturvan ja sitä tukevan peltometsäviljelyn asiantuntemus sekä ylläpitää kansainvälisen tason osaamista. Köyhyyden lieventämisen ohella tällä osaamisella on merkitystä myös ilmastonmuutoksen torjunnassa, esimerkiksi Sahelin alueella, joka on yksi haavoittuvimmista alueista Afrikassa.

Afrikan taloudellinen, poliittinen ja ympäristöllinen merkitys korostuu

Parinkymmenen viime vuoden aikana on alkanut eräänlainen uusi ryntäys Afrikkaan.

Länsi-Eurooppa on jäänyt jälkeen nykyisessä Afrikka-boomista, missä Kiina, Intia, Lähi-idän maat sekä Turkki ja Venäjä ovat olleet aloitteellisia. Euroopan unioni pyrkii korjaamaan tilannetta Afrikka-strategialla (2020). Suomen oma Afrikka-strategia julkistettiin maaliskuussa 2021. Euroopan unioni, Suomi mukaan luettuna, hakee uutta näkökulmaa Afrikka-politiikkaan.

Ongelmistaan huolimatta Afrikka on nähtävä suurten mahdollisuuksien maanosana. Tämä siitä huolimatta, että Afrikkaa vaivaavat lukuisat kehitysongelmat, jotka johtuvat maanosan historiasta, maiden sisäisistä kriiseistä ja poliittisesta hauraudesta, kuten myös haavoittuvista luonnonoloista. Oman haasteensa luovat erittäin nopea väestönkasvu sekä maanosan mittava köyhyys.

Keskusta tukee näkemystä, että köyhyysproblematiikan rinnalle tulee yhteistyössä nostaa entistä enemmän taloudellinen ja poliittinen yhteistyö, tutkimus, koulutus ja kulttuurinvaihto sekä matkailu. Tämä on uuden Afrikka-strategian tärkein sanoma.

Kun Afrikka-politiikan painopistettä halutaan siirtää taloudelliseen yhteistyöhön, kehitysyhteistyö säilyy omana raiteenaan Afrikan maiden ja Suomen vuorovaikutuksessa. Kehitystyössä on instrumentteja, kuten Finnfund, jotka voivat edistää Suomen ja Afrikan maiden keskinäistä taloudellista yhteistyötä.

Monilla Afrikan mailla on mahdollisuus yltää talouskehitykseen, joka on ollut tunnusomaista Aasian nopean talouskasvun maille. Keskusta tukee Suomen Afrikka-strategian tavoitetta kaksinkertaistaa vienti Afrikkaan vuoteen 2030 mennessä.

Afrikan maanosan laajuisen vapaakauppa-alueen (AfCTA) syntymisen uskotaan lisäävän merkittävästi kauppaa ja taloussuhteita Afrikan maiden välille. Maiden keskinäiset taloussuhteet ovat olleet pitkään heikosti kehittyneitä. Samalla laaja vapaakauppa-alue lisää mahdollisuuksia yhteistyöhön ja kauppavaihtoon sekä investointeihin myös Suomen ja muiden EU-maiden kanssa. Euroopan unionilla on paljon annettavaa vapaakauppa-alueen toiminnan käynnistämiseksi ja toimivuuden takaamisessa. Tähän työhön tulee Keskustan mielestä myös Suomen osallistua.

Samalla, kun yhdessä yritysten ja Afrikan maiden kanssa etsitään ja kehitetään taloudellisia yhteistyömuotoja ja hankkeita, joudutaan kiinnittämään yhä enemmän huomiota mantereen väestökehitykseen. Afrikan maiden poikkeuksellisen nopea väestönkasvu näkyy paineena sekä työmarkkinoilla että siirtolaisuudessa. EU:n, kuten myös Suomen strategia, pyrkii luomaan järjestelmän ja sopimukset, missä pyritään rajoittamaan säätelemätöntä ja ennakoimatonta muuttoliikettä. Samalla kehitetään mahdollisuuksia lailliseen, esimerkiksi työperäiseen, maahanmuuttoon.

Keskusta
Se kotimainen.